

การรับรู้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษา

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Perception of Artificial Intelligence for Designing and Creating Research by Students Master of Education Program in Educational Administration Faculty of Liberal Arts Krirk University

ปิยภัทร์ จิรบุญโชติ¹

พิมพ์ฤทธิ์ เทียงภักดิ์²

เสาวภาคย์ แหลมเพ็ชร³

วิโรจน์ หามิตร⁴

Piyapat Jirapunyachoti¹,

Pimparit Tiangpak²,

Saowaphark Lampetch³,

Wiroj Hamit⁴

คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย¹

คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย²

คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย³

คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย⁴

Faculty of Art Educational Administration Program, Krirk University Thailand¹

Faculty of Art Educational Administration Program, Krirk University Thailand²

Faculty of Art Educational Administration Program, Krirk University Thailand³

Faculty of Art Educational Administration Program, Krirk University Thailand⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 2) เปรียบเทียบการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 56 คน โดยการเปิดตารางของ และเครจซี่เมอร์แกน วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ คือ แบบวัดการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐานค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การรับรู้และการใช้ ; ปัญญาประดิษฐ์ ; การออกแบบสร้างงานวิจัย

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the knowledge and usage of Artificial Intelligence (AI) for research design and creation among graduate students and 2) to compare the knowledge and usage of AI for research design and creation among graduate students classified by student ID. The sample consisted of 56 graduate students in the Educational Administration program, Faculty of Education. This sample was obtained through Simple Random Sampling based on the Krejcie and Morgan table. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire designed to measure the knowledge and usage of AI for research design and creation, with an overall reliability coefficient of 0.92. The statistics used were percentage (%), mean ($\bar{X}$) standard deviation (S.D.), and t-test.

The research findings indicated that: 1) The overall knowledge and usage of AI for research design and creation among graduate students were at a high level (mean was at a high level). 2) The comparison of knowledge and usage of AI for research design and creation among graduate students classified by student ID showed no significant difference.

Keywords: Perception ; Artificial Intelligence (AI); Research Design and Creation

บทนำ

วิวัฒนาการของโลกและพัฒนาการของมวลมนุษย์ต่างมีความสัมพันธ์กันมาโดยตลอดซึ่งเกิดจากการสั่งสมความรู้และความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จึงส่งผลให้เกิดนวัตกรรมขึ้นในโลกมากมาย ด้วยเหตุนี้จึงมีหลักการว่าสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในโลกเรียกว่า นวัตกรรม เมื่อได้รับการยอมรับและใช้งานอย่างแพร่หลายจะกลับกลายเป็นเทคโนโลยีในที่สุด ดังนั้นจึงมีคำที่เราคุ้นเคยกันดีว่า โลกยุค it โลกยุค ict โลกยุค iot และปัจจุบัน คือ โลกยุค AI หมายถึงยุคปัญญาประดิษฐ์ หรือ *Artificial Intelligence (AI)* เช่นเดียวกับยุคของมนุษย์ที่ถูกแบ่งเป็นเจเนอเรชันโดยการนับจากปีเกิดจาก ค.ศ. หรือ พ.ศ. แล้วถูกแบ่งเป็นช่องว่างระหว่างวัย (Generation Gap) ได้แก่ เรียกผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. (1946 - 1964) ว่า *Baby Boomer* เรียกผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. (1965-1980) ว่า *Generation X* เรียกผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. (1981 - 1996) ว่า *Generation Y* เรียกผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. ว่า *Generation Z* (1997 - 2009) ผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. (2010 - 2025) ว่า *Generation Alpha* เหตุผลทั้ง 2 ประการนี้ ส่งผลให้คุณลักษณะ ทักษะ พฤติกรรมการใช้ชีวิต พฤติกรรมการเรียนรู้ ระบบนิเวศการเรียนรู้ทางด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีมีความแตกต่างกันออกไป

และส่งผลให้เกิดเครื่องมือการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นการเรียนรู้และแรงปฏิกิริยาการเรียนรู้ของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กัน

Generation	ค.ศ.	พ.ศ.	นวัตกรรมเทคโนโลยี
Baby Boomer	1946 - 1964	2489-2507	It
Generation X	1965 - 1980	2508-2523	Ict
Generation Y	1981 - 1996	2524-2539	ict
Generation Z	1997 - 2009	2540-2552	iot
Generation Alpha	2010 - 2025	2553-2568	GEN AI

ปัจจุบันปัญญาประดิษฐ์หรือ Artificial Intelligence (AI) เป็นยุค Generative AI เพื่อการสร้างสรรค์ส่งผลให้เครื่องมือที่เกิดจากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มีความหลากหลายและได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งเป็นวัยของคนที่มีความต้องการเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกสบาย สบาย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความแม่นยำสูง การใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย จึงมีอิทธิพลอย่างมากทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การเข้าถึงแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัยอย่างเป็นระบบ รวมถึงการเป็นที่ปรึกษาทางอิเล็กทรอนิกส์ในการออกแบบสร้างงานวิจัย เป็นต้น นอกจากนี้การใช้ Generative AI ยังสามารถช่วยออกแบบ แบบแผนการวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย ในเบื้องต้น การจัดระเบียบข้อมูลจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ปัญญาประดิษฐ์หรือ Artificial Intelligence (AI) ยุค Generative AI หรือ GEN AI เพื่อการสร้างสรรค์ยังมีความสามารถในการผลิตสื่อมัลติมีเดีย การนำเสนอผลงานวิจัย โดยมีตัวอย่างเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่ ChatGPT และ Gemini สามารถทำงานร่วมกัน คือ ผู้ใช้สามารถใช้ ChatGPT ช่วยคิดหรือออกแบบ Prompt จากนั้นให้ Gemini ทำหน้าที่ต่อไป นอกจากนี้ยังมีเครื่องมืออื่น ๆ อีกมากมาย ได้แก่ NotebookLM โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวิจัยหรือการทำวิทยานิพนธ์ AI เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่สำคัญ AI สามารถช่วยวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data): AI และ Machine Learning (ML) ช่วยประมวลผลและวิเคราะห์ชุดข้อมูลขนาดใหญ่ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ค้นหารูปแบบ แนวโน้มหรือความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ได้แก่ การทบทวนวรรณกรรม AI สามารถช่วยค้นหา จัดหมวดหมู่ และสรุปบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก เพื่อประหยัดเวลาในการเริ่มต้นงานวิจัย นอกจากนี้เครื่องมือ Generative AI ยังช่วยร่างโครงสร้างงานวิจัย ออกแบบการวิจัย แบบแผนการวิจัย เครื่องมือวิจัย และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ปัจจุบันปัญญาประดิษฐ์หรือ (AI) ยังสามารถเป็นผู้ช่วยในการทบทวนวรรณกรรม วิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัย รวมทั้งสังเคราะห์งานวิจัยตามที่คุณวิจัยต้องการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่า มีการนำ ปัญญาประดิษฐ์ หรือ (AI) มาใช้อย่างแพร่หลายและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

ได้แก่ เป็นเครื่องมือในการค้นหา เข้าถึงข้อมูล ฐานข้อมูลด้านการศึกษา ฐานข้อมูลด้านการวิจัยไทยและต่างประเทศอย่างรวดเร็ว มีความสามารถในการคัดเลือก คัดสรรค์ จัดระเบียบ เรียงเรียง ข้อมูล ให้ผู้ศึกษาได้อย่างแม่นยำ เพราะฉะนั้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้เครื่องมือ *Generative AI* ให้ได้มากที่สุดเพื่อการสร้างสรรค์งานวิจัยให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนร่วมได้สังเกตเห็นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในการนำเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ จึงมีความสนใจศึกษาว่า การรับรู้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับใด การใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับใด โดยมีคำถามการวิจัย ดังนี้

คำถามการวิจัย

1. การรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับใด
2. การรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษาแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

2. การรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา แตกต่างกัน

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ แนวคิด AI Literacy แนวคิดปัญญาประดิษฐ์กับการศึกษา จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องไทยและต่างประเทศ นำเสนอโดยลำดับโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ความเป็นมาของปัญญาประดิษฐ์หรือ Artificial Intelligence (AI)

ปัญญาประดิษฐ์หรือ Artificial Intelligence (AI) ถูกสร้างขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1943 โดย Warren McCulloch และ Walter Pitts ได้มีการนำเสนอแบบจำลองโครงข่ายประสาทเทียมหรือ Neural Network เป็นครั้งแรก (ธนาคารกรุงเทพ, 2568) และได้รับการพัฒนาต่อมาโดยลำดับจนถึงช่วงปี ค.ศ.2021 ต่อมาในปี 2022

เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI ก้าวสู่ยุคที่เรียกว่า Generative AI ซึ่งหมายถึงการใช้ AI เชิงสร้างสรรค์คือเครื่องมือที่ส่งผลให้ทุกคนหันมาให้ความสนใจมาก ได้แก่ ChatGPT เป็นเครื่องมือที่ทุกคนหันมาใช้กันอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับ AI Literacy

แนวคิด AI Literacy

แนวคิด AI Literacy เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้ใช้มีความประสงค์ใช้ AI ตระหนักถึงการศึกษาค้นคว้าความรู้และทำความเข้าใจระบบการทำงานของ AI จนกระทั่งมีทักษะและศักยภาพในการประเมินตรวจสอบ AI นำไปสู่การมีวิจารณญาณเลือกใช้ AI ให้เหมาะสมกับ โดยมีแนวคิดดังกล่าวประกอบไปด้วย 1) ความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) 2) การประเมินผล Gen. AI (*Evaluate*) (Mills, K. et al., 2024 อ้างถึงใน นพรุจ นาคบุรี. 2568)

แนวคิดปัญญาประดิษฐ์กับการศึกษา

แนวคิดและศาสตร์สาขา Artificial Intelligence ได้ถือกำเนิดขึ้นในปี ค.ศ.1956 ในการประชุมวิชาการที่วิทยาลัยดาร์ตมัธ (Dartmouth Conference) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการทำวิจัยและพัฒนาเรื่องทฤษฎีอัตโนมัติ (Automata Theory) และโครงข่ายประสาทและความฉลาด (Intelligence) และได้นำเสนอ AI เพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายในการพัฒนานโยบายด้านการศึกษาในการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ด้านการศึกษาของประเทศไทยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และพัฒนาเครื่องมือสำหรับครูผู้สอนในการวิเคราะห์ผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้และรวบรวมข้อมูลพัฒนาการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการพัฒนาหุปัญญาที่หลากหลายของผู้เรียนในอนาคต นอกจากนี้การใช้ AI ระดับบัณฑิตศึกษาจากผลการสำรวจมหาวิทยาลัยทั่วโลกพบว่ามีจำนวนหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ AI มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง (Stanford University Human Centered AI (Stanford HAI), 202 อ้างถึงใน นพรุจ นาคบุรี. 2568) แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาให้ความสนใจนำ AI มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงาน บทความ งานวิจัย งานเขียนทางวิชาการ และการให้คำแนะนำปรึกษา แต่ยังคงพบข้อกังวลจากการใช้ AI ในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในงานวิจัยของ Karen Singer-Freeman (2025) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ AI เชิงสร้างสรรค์ในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัยกับระดับการศึกษาและภารกิจที่แตกต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยถึงขอบเขตการใช้ AI และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้งาน AI ที่แตกต่างกันไปตามระดับการศึกษาและภารกิจทางวิชาการโดยผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทุกคนต้องการนโยบาย AI ของสถาบันการศึกษาแต่มีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบจากการใช้ AI โดยตนเองและผู้อื่น มีหลักฐานบ่งชี้ว่าการใช้ AI ในลักษณะที่อาจละเมิดความซื่อสัตย์ทางวิชาการ รูปแบบการใช้งานของนักศึกษาเผยให้เห็นว่ามีการใช้ AI บ่อยขึ้นเพื่อสนับสนุนการเรียนและการเตรียมตัว ในขณะที่มีการใช้น้อยลงเพื่อสนับสนุนการเขียน การประมวลผลข้อมูล และการสร้างกราฟิก นอกจากนี้ยังพบว่าความแตกต่างที่น่าสนใจระหว่างนักศึกษาในระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยทั่วไปนักศึกษาระดับปีที่ 1 มักมีแนวคิดอนุรักษ์นิยมและกังวลเกี่ยวกับการใช้ AI มากกว่านักศึกษาระดับปีที่ 4

ส่วนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามักมองว่า AI เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการจัดการงานที่ซับซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

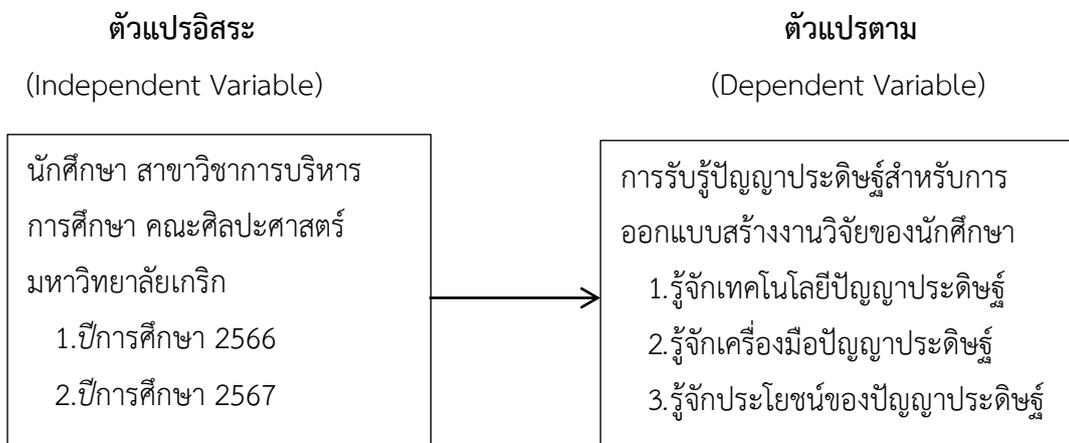
ความหมายของปัญญาประดิษฐ์

ปัญญาประดิษฐ์หรือ Artificial Intelligence (AI) หมายถึง เทคโนโลยีการสร้างความสามารถให้แก่เครื่องจักรและคอมพิวเตอร์ ด้วยอัลกอริทึมและกลุ่มเครื่องมือทางสถิติ เพื่อสร้างซอฟต์แวร์ที่ปัญหาที่สามารถเรียนรู้ เลียนแบบความสามารถของมนุษย์ที่ซับซ้อนได้ (แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) นอกจากนี้ (Holmes et al., 2021) ระบุความหมายของปัญญาประดิษฐ์ หรือ Artificial Intelligence (AI) หมายถึง เทคโนโลยีที่ถูกออกแบบให้มีระบบการทำงานอันชาญฉลาดเหมือนกับสมองมนุษย์ที่มีระบบประมวลผลข้อมูลอย่างมีเหตุผล (ตรรกะ) เป็นซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมประมวลผลขั้นสูง สามารถเลียนแบบกระบวนการคิดของมนุษย์ ได้แก่ การเรียนรู้ การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ และปัจจุบัน AI ได้รับการพัฒนาใหม่มีบทบาทในด้านการศึกษาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

สรุป จากการสังเกตในห้องเรียนระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการออกแบบการวิจัย ตั้งแต่การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การสังเคราะห์งานวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย การอ้างอิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยความรวดเร็ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence (AI) และ AI Literacy ประกอบด้วย 1. ความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) 2. การประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ของ (Mills, K. et al., 2024) โดยนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสปี 2566 และ รหัสปี 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาคเรียนที่ 1 / 2567 รวมจำนวน 75 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสปี 2566 และ รหัสปี 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ภาคเรียนที่ 1 / 2567 รวมจำนวน 56 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)

ตอนที่ 1. แบบสอบถามการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แบบมาตราประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบศึกษาการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ รู้จักเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ รู้จักเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ และรู้จักประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์

ตอนที่ 3 การรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษารหัสปีการศึกษา 2566 และรหัสปีการศึกษา 2567 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยระบบ Google forms แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสปีการศึกษา 2566 และรหัสปีการศึกษา 2567 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1 แบบศึกษาการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ รู้จักเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ รู้จักเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ และรู้จักประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์

2 การรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษารหัสปีการศึกษา 2566 และรหัสปีการศึกษา 2567 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ การทดสอบสมมติฐานค่าที่

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์	ระดับการรับรู้			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1 รู้จักเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์	4.28	0.51	มาก	2
2 รู้จักเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์	4.30	0.49	มาก	1
3 รู้จักประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์	4.26	0.50	มาก	3
รวม	4.28	0.50	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) (S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รู้จักเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) (S.D.= 0.49) รองลงมาคือ รู้จักเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) (S.D.= 0.51) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รู้จักประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) (S.D.= 0.50)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์	ระดับการรับรู้			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
รู้จัก ChatGPT เพียงใด	4.45	0.60	มาก	2
รู้จัก Google Gemini เพียงใด	4.43	0.60	มาก	3
รู้จัก Google Notebook kLM เพียงใด	4.09	0.79	มาก	4
รู้จัก Research Rabbit เพียงใด	4.48	0.60	มาก	1
รู้จัก Prompts เพียงใด	4.04	0.79	มาก	5
รวม	4.30	0.49	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) (S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ *Research Rabbit* มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) (S.D.= 0.60) รองลงมาคือ รู้จัก *ChatGPT* มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) (S.D.= 0.60) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รู้จัก *Prompts* มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) (S.D.= 0.79)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์	ระดับการรับรู้			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์กับการเรียน	4.46	0.60	มาก	1
รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์กับปฏิบัติงาน	4.05	0.77	มาก	4
รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์กับการดำรงชีวิต	4.46	0.60	มาก	1
รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์สร้างนวัตกรรม	4.07	0.78	มาก	3
รวม	4.26	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า รู้จักประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) (S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์กับการเรียน และ รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์กับการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) (S.D.= 0.60) รองลงมา คือ รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์สร้างนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) (S.D.= 0.78) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รู้จักใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์กับปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) (S.D.= 0.77)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา รหัสปีการศึกษา 2566 และรหัสปีการศึกษา 2567 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา

รหัสนักศึกษา	รหัส นักศึกษา	ระดับการรับรู้			
		$\bar{X}$	SD	t	p-value
รู้จักเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์	รหัส 66	4.20	0.51	.841	.841
	รหัส 67	4.34	0.50		
รู้จักเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์	รหัส 66	4.21	0.49	-1.197	.237
	รหัส 67	4.37	0.49		
รู้จักประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์	รหัส 66	4.19	0.51	-1.130	.263
	รหัส 67	4.34	0.49		
รวม	รหัส 66	4.20	0.50	-1.132	.263
	รหัส 67	4.35	0.49		

จากตารางที่ 5 พบว่า เปรียบเทียบการรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านทุกด้านไม่พบแตกต่างกัน

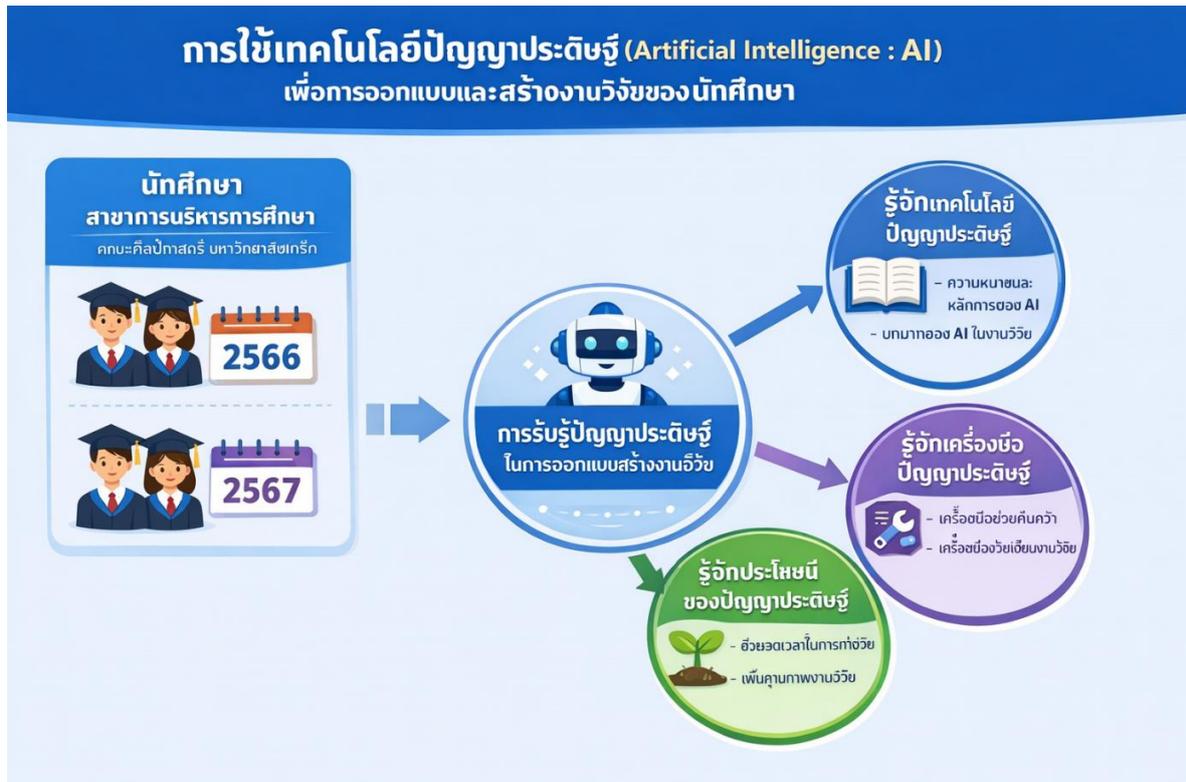
อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์การรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ปัญญาประดิษฐ์เป็นนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกช่วงวัยในมิติการเรียนรู้ การปฏิบัติงาน และการใช้ชีวิตประจำวันตามความถนัดและความสนใจในการใช้งาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นบุคลากรทางการศึกษาและมีการใช้งาน AI อย่างแพร่หลายอยู่แล้ว เมื่อมาศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาจึงสามารถประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์กับการเรียนและการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพรุจ นาควรู (2568 : 319-340) ระบุว่า การใช้ Gen. AI ในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการ ภาพรวมระดับความรู้และความเข้าใจอยู่ระดับปานกลาง นอกจากนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563 :) ระบุว่า มีความคาดหวังในการพัฒนาว่า AI ด้านการศึกษาจะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัดของแต่ละบุคคลหรือการเรียนรู้ส่วนบุคคล (*Personalized Learning*) ผ่าน AI ในเรื่องการสอนและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้ดีขึ้นได้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้และการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านทุกด้านไม่พบแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เพราะว่า ปัจจุบันมีความตื่นตัวในการใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งเป็นความปกติใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน (2568. 499-511) สภาพปัจจุบันการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด

องค์ความรู้ใหม่

การรับรู้การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence (AI) และ AI Literacy ประกอบด้วย 1.ความรู้และเข้าใจ Gen. AI (Understand) 2.การประเมินผล Gen. AI (Evaluate) ของ (Mills, K. et al., 2024) โดยนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ส่วนมากเป็นครู อาจารย์ หรือ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการศึกษามาก เป็นผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา เพราะมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนรวมทั้งเป็นผู้ดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐไปปฏิบัติให้เกิดผล มหาวิทยาลัยและหลักสูตรศึกษาศาสตร ์ ควรจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่ การรู้จักเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ การรู้จักใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ และการรับรู้จักประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์กับการพัฒนาการศึกษาให้สม่ำเสมอ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการออกแบบสร้างงานวิจัยให้นักศึกษาทุกระดับ

2. ข้อเสนอเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้และใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการออกแบบสร้างงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามรหัสนักศึกษา ควรมีการศึกษาถึงอิทธิพลของปัญญาประดิษฐ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบ Active Learning ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงผสมผสาน และสถิติขั้นสูงต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- นาคบุรี น., & เล็กน้อย อ. (2025). การใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (Generative AI) อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการพัฒนาของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 8(5), 319–340.
<https://doi.org/10.14456/jra.2025.125>
- ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน. (2568). การศึกษาความต้องการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการบริหารสถานศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
ธนาคารกรุงเทพ. (28 มีนาคม 2568). *ย้อนรอยประวัติศาสตร์ AI จากจุดเริ่มต้น จนถึงปัจจุบัน*.
<https://www.bangkokbanksme.com/en/the-big-blue-ai-tools>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *AI เพื่อพัฒนาการเรียนรู้. สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา*. บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Mills, K., et al. (2024). *AI Literacy: A Framework to Understand, Evaluate, and Use*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/20.500.12265/218>
- Karen Singer-Freeman. (2025). *การใช้ AI เชิงสร้างสรรค์ในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัยกับระดับการศึกษาและภารกิจที่แตกต่างกัน*. Walden University.
- Perspectives of Undergraduate and Graduate Students on Utilizing ChatGPT: Analyzing Its Role in Question Preparation*